

3. Корінько М. Д. Контроль та аналіз діяльності суб'єктів господарювання в умовах її диверсифікації: теорія, методологія, диверсифікація : монографія. Київ : ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2007. 429 с.

4. Пантелеев В. П. Внутрішньогосподарський контроль: методологія та організація : монографія. Київ : ДП «Інформаналіт. агентство», 2008. 491 с.

УДОСКОНАЛЕННЯ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Вербицька В.І., канд. екон. наук, доцент

Міщенко Б.С., здобувач вищої освіти

Олефіров Д.Г., здобувач вищої освіти

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Пришвидшення цифрових перетворень і гіперактивізація новітніх технологій відбулись під впливом світової пандемії COVID-19. За даними аудиторської компанії KPMG, в період карантинних обмежень провідні компанії витрачали значні суми коштів на технології в еквіваленті з метою забезпечення безпечної і безперебійної роботи у форматі віддаленого режиму [1]. Фахівці дійшли висновку, що за всю історію існування людства такого зростання інвестицій в технології не спостерігалось, та на жаль, разом з цим, означена ситуація ще більше виявила брак кваліфікованих кадрів – кадрів нового й осучасненого цифрового покоління.

ІТ-технології стали незамінним засобом існування усіх: держави, бізнесу і звичайних громадян. Не виключенням стала й аудиторська діяльність, де питання рівня застосування сучасних інформаційних технологій завжди було і залишається актуальним [2].

Фахівці з аудиту не заперечують, що діджиталізація відкриває нові можливості, зокрема при аудиті фінансової звітності, підвищуючи тим самим його ефективність та зменшуючи при цьому затрати людських ресурсів. Сучасні між-

народні й окремі національні аудиторські фірми, а також працівники служб внутрішнього аудиту суб'єктів господарювання використовують різні спеціалізовані програмні продукти. Загалом, вони орієнтовані на автоматизацію етапів аудиторського процесу, проведення стандартизованих процедур. Так, наприклад, автоматизація трудомісткої ручної оцінки елементів аудиторського ризику, оцінки ефективності системи внутрішнього контролю клієнта, процесу формування стратегії аудиту фінансової звітності, застосування аудиторської вибірки, а також безпосереднього виконання запланованих аудиторських процедур, систематизації, узагальнення й зберігання отриманих аудиторських доказів, підготовки звітів аудитором сприяють суттєвим додатковим надходженням внаслідок отриманої економії часу на одного клієнта, підвищення загальної цінності та ефективності роботи аудитора.

Проблемним питанням все ж залишається вибір програмного продукту. Найбільш часто використовуються програмні рішення TeamMate, MKinsight, BWISE Audit Analytics, IDEA, Audit Command Language (ACL) та інші.

Практикуючі аудитори і науковці аналізують переваги й недоліки зазначених та інших програмних продуктів, здійснюючи свій вибір на основі професійного судження і досвіду. Загалом, у функціонал більшості програмних продуктів закладено можливості забезпечення доступу до змісту досліджуваних файлів даних інформаційних систем відповідних об'єктів аудиту, які враховують, як правило, особливості програмного забезпечення, що використовується для ведення обліку конкретним клієнтом. Проте, використання єдиного програмного продукту, як універсального, навіть з проекцією на застосування в межах конкретної аудиторської фірми є неможливим. Адже за сучасних умов поява нових і великої кількості різноманітних електронних сервісів, а також існування у суб'єкта господарювання, фінансова звітність якого підлягає аудиту, свого особистого

(як правило, специфічного) ІТ-середовища і комунікацій з великим комплексом найрізноманітніших ресурсів для забезпечення роботи з електронними даними та інформацією, зокрема, серверами, локальними мережами, обладнанням, комплексом різноманітних прикладних програм, інформаційних баз даних, засобів технічного захисту інформації та забезпечення функціонування ІТ-інфраструктури вказує, з одного боку, на розширення технічних можливостей електронного аудиту. З іншого боку, перед конкретним аудитором постає надскладне завдання щодо поєднання знань і вмінь фахівця у сфері обліку, аналізу, аудиту оподаткування й ІТ-фахівця в умовах гіпердинамічної і гнучкої ІТ-структури підприємства-клієнта та зовнішнього середовища.

Серед практикуючих аудиторів і бухгалтерів предметом активного обговорення, наразі, стала Концепція впровадження електронного аудиту (е-аудиту) для платників податків, розроблена Міністерством фінансів України [3]. Її впровадження в реалії контрольно-перевірочної роботи передбачає надання у стандартизованому форматі (SAF-T) «... платниками податків бухгалтерської та фінансової інформації в електронному вигляді до податкових органів, що містить експортовані з вихідної системи обліку достовірні дані про наявність та стан активів, власного капіталу та зобов'язань, а також зміни у фінансово-господарському стані платника податків за певний період».

Варто відзначити, що великі платники податків із 2025 року вже зобов'язані будуть подавати стандартний аудиторський файл. Передбачається, що така автоматизована обробка отриманого від платника податку аудиторського файлу забезпечить швидке незалежне виявлення, в першу чергу, найбільш ризикових платників податків (суб'єктів), а також об'єктів (транзакцій) податкових перевірок [3].

На нашу думку, такий інструмент електронного податкового аудиту стане також одним із широко застосову-

ваних інструментів при аудиті фінансової звітності, зокрема, на етапі отримання аудиторських доказів для висловлення незалежної думки щодо відображення в обліку і звітності розрахунків з бюджетом. І це ще, в черговий раз, доводить той факт, що незалежний аудитор повинен швидко і вміло адаптуватись до появи нових інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій, існування на рівні конкретного підприємства масштабних трансформацій інформації у цифровий формат, зростання в геометричній прогресії інформатизації усіх процесів фінансово-господарської діяльності.

Перелік посилань:

1. COVID-19 спричинює один з найбільших в історії сплесків інвестицій в технології. URL: <https://home.kpmg/ua/uk/home/media/pressreleases/2021/01/covid-19-sprychynyaye-splesky-investytsiy-vtekhnohohiyi.html> (дата звернення: 29.04.2021).

2. Гордієнко М. І., Дегтяренко А. В. Оцінка інформаційного ризику в аудиті комп'ютерних інформаційних систем. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. 2013. № 1(6). Т.3. С. 86–92.

3. Концепція впровадження електронного аудиту (е-аудиту) для платників податків. URL: https://mof.gov.ua/uk/news/minfin_prezentuie_kontseptsiuu_eauditu_dlia_platnikiv_podatkiv-2570 (дата звернення: 29.04.2021).

АУДИТ ЮРИДИЧНОЇ КОРПОРАТИВНОЇ ПЕРЕВІРКИ

Нежива М.О., канд. екон. наук

Київський національний торговельно-економічний університет

Корпоративна перевірка є невід'ємною частиною ведення бізнесу та є законодавчою вимогою у багатьох країнах. Концепція пояснює типи аудитів, які використовують компанії, сильні та слабкі їх сторони. Корпоративний аудит є перевіркою фінансових або операційних процедур у компанії. Перевірку може проводити внутрішня або зов-